

## Om praksispakken

Dette materiale er resultatet af et sparrings- og udviklingsforløb i samarbejde mellem Sangens Hus og en række idérige musiklærere fra hele landet. I to runder afholdt vi laboratoriedage, hvor vi drøftede og udvekslede erfaringer, udfordringer og succeser i valgfagsundervisningen i musik.

Her stod det klart, at et gennemgående tema for mange valgfagsundervisere var at finde metoder til at styrke elevernes mod og lyst til at bruge stemmen – både når det kom til at synge med på sange, til at udvikle stemmen som instrument og til at arbejde kreativt og skabende med stemmen.

Vi gav os derfor i kast med at finde på tilgange til arbejdet med stemmen, som kan motivere valgfagseleverne i musik til at eksperimentere og lege med stemmen og dens muligheder og måske ligefrem forglemme sig i et kreativt rum, hvor stemmen bliver et sjovt instrument, man altid har med sig.

Vi allierede os med to dygtige vokalnørder – beatboxeren Simon Adel og elektro- og teknikentusiasten Kristoffer Fynbo Thorning, som vi arbejdede sammen med på to workshopdage. Her fandt vi i fællesskab frem til en række øvelser, som vi håber også vil være til gavn for dig, der arbejder med valgfagshold i musik, eller til dig, som underviser andre klassetrin i musik og har lyst til arbejde med stemmen på nye måder.

I materialet finder du:

**Video 1: Beatboxing** – introduktion, øvelser, kreative aktiviteter og vokalbaseret sammenspil.

**Video 2: Tech-sjov med stemmen** – introduktion til og leg med mixeren, stemmekompositioner på app og kreativ brug af vokaleffekter i sammenspil.

**Video 3: Musical Evolution** – en øvelse i improvisation og musikalsk skaben.

Videoerne er tænkt, så øvelserne kan kombineres med hinanden og eventuelt indgå i den øvrige undervisning. Sidst i dette skriftlige materiale finder du ideer til dette.

# VIDEO 3: MUSICAL EVOLUTION

## – EN ØVELSE I IMPROVISATION OG MUSIKALSK SKABEN

Formålet med øvelsen er at træne eleverne i at lave spontane lyde og musikalske figurer med stemme og krop. Ofte risikerer vi at blive for bevidste, når vi skal improvisere eller komponere, og vi forsøger at tænke os til det, vi gerne vil skabe. Med denne øvelse – og særligt hvis vi laver den jævnligt – træner vi at komme fra hovedet ned i kroppen og at have modet til ikke at planlægge, hvad vi vil lave, men blot at lege med og gå på opdagelse i, hvilke lyde, figurer, melodier osv. vi gemmer på.

Start med at fortælle eleverne denne historie:

”Lige her hvor vi står nu, står vi på nogle kanaler, der går helt ned til jordens kerne. I kan aktivere kanalerne ved at hoppe på dem. Det er nemlig sådan, at al den musik, der nogensinde er blevet lavet i hele jordens historie, ligger gemt nede i jordens kerne, og det kan komme op gennem de her kanaler, op igennem jeres fødder og ud gennem jeres mund. Det sker, når vi hopper på dem. Nu tæller jeg til 4, og så hopper vi og lander på en kanal lige på '1'. Og så ser vi, hvad der kommer op af den kanal, I lander på.”

### Øvelsens progression

- 1) **Godt i gang:** Fortæl historien, og sæt det første improviserede lydbillede i gang.
- 2) **Skift lyd:** Nu har I forstået legen og kan komme rundt på nye kanaler. Hver gang du tæller ind, hopper alle engang til højre og lander nu på en ny kanal med nye lyde. På den måde tvinger vi os selv til hele tiden at eksperimentere og lege med, hvad der kommer til os af nye lyde, når vi lander på de andre kanaler.
- 3) **Sten, saks, papir-dyst:** Når vi har hoppet rundt på flere kanaler, er det tid til at finde ud af, hvem der har lavet den fedeste figur – hvem overlever den musikalske evolution? Det finder vi ud af ved at lave ”Sten, saks, papir”. Vi sætter som sædvanligt legen i gang ved at tælle ind, lande på en kanal og se, hvilke lyde der kommer op. Mens vi synger hver vores lyd/figur, går vi i vrimmel og møder en af de andre. Vi laver sten, saks, papir og ser, hvem der vinder. Taberen skal lære vinderens figur og bevæger sig om bagved og går i en række efter ham/hende. Til sidst finder vi frem til én vinder, hvis figur hele holdet synger med på.

# Idekatalog

Her får du inspiration til, hvordan materialet i de tre videoer kan anvendes i kombination med hinanden og i den øvrige musikundervisning.

- Kombiner jeres nye beatboxing skills med at lave sample-kompositioner i Bandlab.
- Varm op med Musical evolution, og brug den overlevende figur som grundfigur i en levende bandlab-komposition. Når vinderen er fundet, finder resten af holdet på et sample, som passer til grundfiguren.
- Brug beatboxing og bandlab-samples som instrumenter, I altid kan anvende på sammenspilsholdet. Hav også gerne den kreative lydtekniker som fast medspiller.
- Kombiner bandlab-samples og/eller beatbox med tekstskrivning – se f.eks. [denne sangskrivningsteknik](#). Prøv at lave en sang/rap, hvor akkompagnementet spilles som samples i bandlab, beatboxing, enten live eller som samples, og hvor melodien synges henover.
- Hav et tema om musikteknik. Bliv klogere på, hvad der findes af nyere musikteknologi, lyt til musik og se live performances, der anvender særlig teknologi. Lad eleverne gå på opdagelse på google og de sociale medier og præsenterer for resten af holdet, når de finder noget fedt. Tjek f.eks. Imogen Heap, Bon Iver, Björk, Tash Sultana, Bernhoft, Hannah Schneider og CocoRosie. Eller tjek nogle af de store musik tech virksomheders inspirationsvideoer på YouTube, f.eks. Ableton Live, TC Hellicon, Boss loopstations, Novation mm.
- Hav et større tema om beatbox. Bliv klogere på historien, på teknikken og på kendte beatboxere. Se f.eks. denne TED talk om, hvad der sker med stemmelæberne og de øvrige halsområder, når man beatboxer: <https://www.youtube.com/watch?v=LqdFL0u2HLY> . Eller tjek Rahzel, som bl.a. blev kendt for sin sang "If Yo'r Mother Only Knew", hvor han synger og beatboxer på samme tid(!).
- Lav nye kreative benspænd for jeres bandlab kompositioner, f.eks. samples, der er optaget i skolegården, derhjemme, i skoven, på ét instrument osv.
- Kombiner SBN-kortene med solfa-kort, og lav små kompositioner med både beat og melodi. [Du kan finde solfa-kort her](#).
- Lav en beatbox-battle i slutningen af skoleåret. Hvem kan nå at blive sejst til beatboxing? Og hvem kan udvikle den sjoveste speciallyd?

